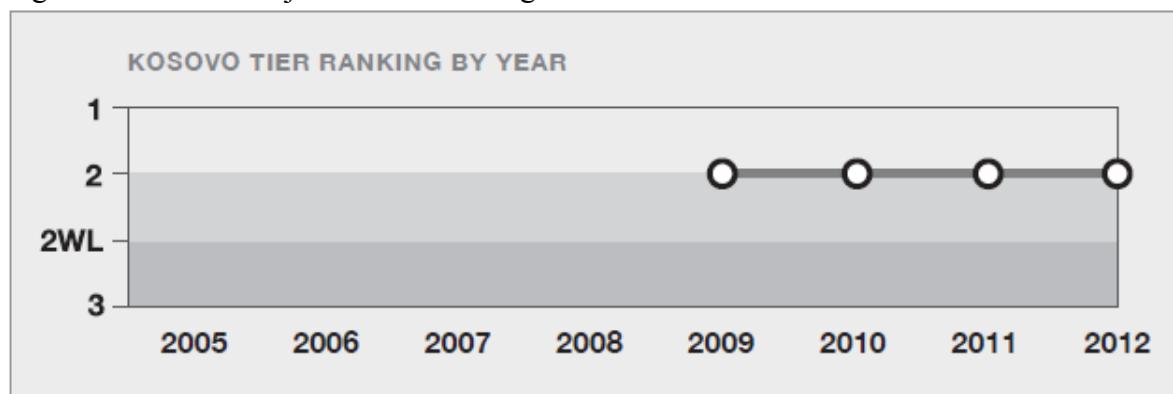

Izveštaj o trgovini ljudima za 2012.g. KOSOVO (Nivo 2)

Kosovo je izvorišna, odredišna i, po svoj prilici, tranzitna zemlja za žene i decu koji su izloženi trgovini u svrhu seksualne eksploatacije (seks trafiking), dok su deca izložena i prisilnom prosjačenju. Većina žrtava seks trafiking eksplorativnih na Kosovu su državljanke Kosova. Deca sa Kosova i iz okolnih zemalja eksplorativni su za prinudno prosjačenje unutar granica Kosova. Većina inostranih žrtava prisilne prostitucije su mlade žene iz istočnoevropskih zemalja kao što su Moldavija, Albanija, Poljska i Srbija. Kosovarske žene i deca izloženi su prisilnoj prostituciji, ropskim brakovima i prinudnom radu širom Evrope. Kosovska policija izveštava o tome da trgovci ređe eksplorativi ţrtve seks trafickinga u barovima i kafićima, više se oslanjajući na privatne stanove. Vlada Kosova ne ispunjava u potpunosti minimum standarda za eliminaciju trafickinga; međutim, ona čini značajne napore da to učini. Vlada je nastavila sa implementacijom svojim standardnim operativnim procedurama i minimumom standarda fokusiranim na ţrtve trafickinga, u svrhu staranja o ţrtvama trafickinga. Vladino angažovanje u cilju prevencije trafickinga i dalje je veoma izraženo, i obuhvata široku medijsku kampanju, fokus na omladini i koordinaciju vlasti na više nivoa. Ipak, međunarodne organizacije su primetile da su sudovi i tužilaštva i dalje loše pripremljeni za krivično gonjenje u slučajevima trafickinga, što rezultuje slabom odgovornošću za počinioce krivičnog dela trafickinga. Uprkos nekoliko prijava o saučesništvu vladinih službenika u slučajevima trafickinga, nijedan vladin službenik nije osuđen za saučesništvo. Konačno, određene zaštite od trafickinga treba da budu implementirane, uključujući otvorena skloništa, adekvatno finansirane socijalne službe za pomoć i efikasne opcije dugoročne rehabilitacije za ţrtve trafickinga.

Preporuke za Kosovo: Energičnije se angažovati na krivičnom gonjenju, osuđivanju i kažnjavanju počinjocu seks i radnog trafickinga, uključujući i službenike umešane u traficking; poboljšati obuku tužilaca i sudske poslove za rad na slučajevima trafickinga; obezbediti adekvatno finansiranje socijalne zaštite ţrtava trafickinga; implementirati Nacionalnu strategiju i akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima za period od 2011. do 2014.godine; pojačati istragu krivičnog dela prisilnog rada; povećati otkrivanje i zaštitu ţrtava prisilnog prosjačenja na Kosovu; osigurati da svim ţrtvama trafickinga bude omogućeno da napuste skloništa bez pravnih ograničenja; adekvatno finansirati socijalno staranje o ţrtvama trafickinga na opštinskom nivou; nastaviti sa evaluacijama traficking programa radi osiguranja njihove efikasnosti; osigurati da se migranti bez dokumenata proveravaju radi pronalaženja potencijalnih ţrtava trafickinga pre deportacije; unaprediti postupak restitucije kako bi se ţrtvama trafickinga omogućio pristup

restituciji; razdvojiti podatke antitrafiking zakonskih organa na one koji se tiču seks trafikinga i radnog trafikinga (trgovina ljudima radi radne eksploracije); i nastaviti kampanje za podizanje svesti javnosti, uključujući kampanje u vezi opasnosti od prosjačenja.

Krivično gonjenje

Vlada Kosova je unapredila angažovanje svojih zakonskih organa u borbi protiv trafikinga u 2011. godini, uprkos kontinuiranom zaostajanju u rešavanju predmeta u sudovima i problemima u vezi sa tim da se zvaničnici koji su saučestvovali u trafikingu smatraju odgovornima. Kosovo zabranjuje sve oblike trgovine ljudima u članovima 137 i 139 krivičnog zakonika iz 2004. godine, i propisuje maksimalnu kaznu zatvora u trajanju od 12 godina. Te kazne su dovoljno stroge i srazmerne kaznama propisanim za druga teška krivična dela, kao što je silovanje. Restrukturisani direktorat za borbu protiv trafikinga vlade Kosova nastavio je da funkcioniše kao zakonski organ specijalizovan za trafiking, pridodavši ekspertizu u istragama vezanim za trafiking, iako direktoratu nedostaje adekvatna oprema. Vlada Kosova učinila je napore u reputaciji policajaca manjinskih Srba za antitrafiking policijske snage i imala u tome nekih uspeha, ali je bila ometana osnovnim političkim tenzijama. U 2011. godini kosovska policija koordinisala je radom drugih organa kosovskih vlasti u 199 slučajeva traficinga, koji su se svi osim dva ticali seks traficinga. Kosovska policija sprovedla je istrage u vezi 88 osumnjičenih počinjaca traficinga; 79 od tih lica bili su upućeni tužilaštvu. Kosovsko sudstvo nastavilo je da se suočava sa ozbiljnim poteškoćama u 2011. godini, uključujući i veliki zaostatak u rešavanju predmeta. Takva ograničenja uticala su na osuđivanja i kažnjavanja. U 2011. godini vlasti su započele krivično gonjenje 79 prestupnika u 22 nova predmeta; u 2010. godini bio je 81 prestupnik u 28 novih predmeta. Vlada nije izvestila koliko je od ovih predmeta bilo u vezi seks traficinga a koliko u vezi radnog traficinga. Stopa osuđivanja od strane vlasti uvećana je u 2011. godini. Vlada je izvestila da su kosovski sudovi osudili 37 počinjaca traficinga, što je značajno povećanje u odnosu na 11 počinjaca osuđenih u 2010. godini. Ti počinjaci osuđeni su na kazne zatvora u trajanju između pet meseci i 5,5 godina; 21 od tih počinilaca dobili su zatvorske kazne u trajanju manje od dve godine. Pored osuđivanja kosovskih okružnih sudova, mešovita komisija sastavljena od sudija Misije za vladavinu prava Evropske unije i kosovskih sudija u Okružnom sudu Prizrena osudila je sedam Kosovara za krivično delo traficinga, između ostalih krivičnih dela. Tih sedam počinilaca osuđeno je na zatvorske kazne u trajanju između jedne i četiri godine i jednog meseca. Sve službeno identifikovane žrtve traficinga sarađivale su na istragama i dale iskaze policiji. Ipak, OSCE je podigao nivo interesovanja za kvalitet istrage i krivičnog gonjenja u slučajevima traficinga, primećujući da kosovski pravni praktičari često ne primenjuju adekvatno zakon u vezi utvrđenih činjenica u potencijalnim slučajevima traficinga. U izveštaju se zaključuje da su sudije u nekim slučajevima osuđivale optužene zbog optužbi za "pokušaj" traficinga kada bi osuđivanje za trafiking bilo podržano činjenicama. Sudije i tužioci navodno nisu dobro obučeni za krivično gonjenje u predmetima traficinga. Kosovska vlada je sarađivala sa stranim vladama u 16 međunarodnih istraga. Vlada je za 173 policajaca obezbedila obuku u oblasti trgovine ljudima kao deo kursa kriminalističke istrage. Tokom perioda obuhvaćenog ovim izveštajem kosovske policijske vlasti vršile su istragu u četiri slučaja u koje su umešana četiri vladina službenika sa krivičnim optužnicama povezanim sa traficingom. U dva slučaja, Policija Kosova odbacila je optužnice posle konsultacija sa kosovskim okružnim tužilaštvom. Druga dva slučaja sa umešanim vladinim službenicima i dalje su pod istragom. Vladini

službenici osumnjičeni za krivična dela povezana sa trafikingom nisu sudski gonjeni niti osuđeni.

Zaštita

Kosovska vlada održala je napore u zaštiti žrtava trafikinga koristeći formalne instrukcije za identifikaciju žrtava trafikinga. Vlada je koristila "Minimalne standarde staranja o žrtvama trafikinga" i "Standardne operativne procedure" skicirajući buduće obaveze državnih službenika i nevladinih organizacija (NGOs) u pogledu staranja i tretmana žrtava trafikinga. Tim instrukcijama postavljeni su standardi istrage i zaštite, kao što je obezbeđivanje advokata za svaku žrtvu dovedenu u policijsku stanicu. Prema NGOs i međunarodnim vladinim organizacijama, postupak upućivanja u skloništa kosovske vlade generalno je poštovan. NGOs su primetile da su deca koja su identifikovana kao žrtve trafikinga korektno tretirana od strane vlasti. Deca umešana u prosjačenje, međutim, generalno nisu identifikovana kao žrtve trafikinga. Zvaničnici kosovske vlade utvrdili su da su problemi sa identifikacijom dece umešane u prosjačenje kao žrtve trafikinga posledica činjenice da je prosjačenje klasifikovano kao prekršaj, pre nego kao delo trafikinga; predložena revizija krivičnog zakonika popravila bi takvu klasifikaciju. Kosovska vlada pomagala je rad devet skloništa u kojima su smeštene žrtve trafikinga, uključujući specijalizovano sklonište visokog stepena bezbednosti za žrtve trafikinga, specijalizovano sklonište za decu i sklonište namenjeno dugotrajnoj rehabilitaciji žrtava trafikinga, kojima upravlja vlada. Putem ovih skloništa, vlada pruža zaštitu kao što je stanovanje, medicinska nega, odeća, savetovanje i pravnu i edukacionu pomoć. Sva skloništa, osim jednog, žrtve trafikinga ne mogu da napuste bez pratnje. Skloništa ne nude zaštitu muškim žrtvama trafikinga, ali vlada je napravila plan za novo sklonište u 2013.g., anticipirajući da sklonište ponudi muškim i žrtvama trafikinga sa invaliditetom. Vlada je obezbedila 50% finansijskih sredstava za sve direktnе servise svim žrtvama trafikinga u svim skloništima, ali ne za sve operativne troškove skloništa kojima upravljaju NGOs. Kosovska policija je identifikovala 39 žrtava trafikinga i 29 njih uputila u skloništa. Vlada je isti broj žrtava identifikovala u 2009.g. U 2011.godini, kosovska vlada je obezbedila ekvivalent od 153.000 USD za pomoć žrtvama trafikinga, što je manje od ekvivalenta u iznosu od 216.234 USD obezbeđenih za zaštitu žrtava trafikinga u 2010.godini. Posle prebacivanja odgovornosti za servise socijalne službe na opštinske vlasti, nedovoljan je bio kapacitet socijalne službe za pomoć žrtvama i kancelarije zastupnika žrtava bile su nedovoljno finansirane. Kosovska vlada je nastavila da pruža poreske podsticaje firmama koje su nudile prilike za zaposlenje žrtava trafikinga, iako nijedna od njih nije zaposlena tokom 2011.godine. Premda kosovski zakonik o krivičnom postupku predviđa restituciju za žrtve, što bi u teoriji moglo da bude obeštećenje žrtava trafikinga, nikada nije bila finansirana takva restitucija, niti je imenovan bilo kakav administrator koji bi rukovodio sredstvima. Slično tome, iako zakonik o krivičnom postupku dozvoljava zaplenu imovine, taj mehanizam je retko korišćen. Uprkos tome što je vladina studija identifikovala približno 100 dece prosjaka, vlada je identifikovala samo nekoliko njih veoma izloženih prosjačenju kao žrtve trafikinga. Kosovska vlada je participirala u radu operativnih grupa kojima rukovode NGOs kako bi se razmotrili slučajevi dece u opasnosti, kao što su deca prosjaci.

Prevencija

Vlada Kosova ove godine je demonstrirala snažno zalaganje na prevenciji trgovine ljudima, pokrećući stalno otvorene antitrafiking telefonske linije i nastavljajući sa brojnim kreativnim kampanjama za podizanje javne svesti. Vlada Kosova je, u oktobru 2011.g., partnerski sa OSCE pokrenula antitrafiking i telefonske linije za pomoć u slučajevima porodičnog nasilja. Od poketanja, operatori na tim linijama primili su oko 80 telefonskih poziva od lica koja su tražila informacije u vezi trafikinga i porodičnog nasilja, kao i upućivanje u potencijalnim slučajevima nasilja i porodičnog nasilja. U septembru i oktobru 2011.g., kosovska vlada je ponovo sprovela intenzivnu jednomesečnu antitrafiking kampanju sa televizijskim i radio spotovima, omladinskom antitrafikig umetnošću i takmičenju u pisanju eseja za škole, kao i poster kampanje. U proleće 2011.g., Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije nastavilo je svoj antitrafiking civilni edukacioni program ''Veštine za život'' u kosovskim školama. U avgustu 2011.g., kosovska vlada usvojila je antitrafiking akcioni plan za period od 2011. do 2014.godine. Vlada je sarađivala sa NGOs i međunarodnim organizacijama prilikom izrade ovog plana. Interminstarska radna grupa Vlade Kosova sastajala se mesečno radi koordinacije vladinog angažovanja u borbi protiv trafikinga; radne podgrupe koje se bave prevencijom, zaštitom, procesuiranjem, kao i trgovinom dece takođe su se sastajale redovno. Kosovska vlada je izvestila da se trudila da redukuje zahtev za seksualnim činom u komercijalne svrhe hapšenjem klijenata prostitucije.